

4 – 5 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ EMOCIJŲ SUVOKIMO IR RAIŠKOS UGDYMAS(IS) MENINĖJE VEIKLOJE

Ernesta Adomaitienė

1 Kauno lopšelis-darželis „Žvangutis“

Jolanta Stūronaitė

2 Kauno kolegija Higher Education Institution

V. Pavardė: E. Adomaitienė
E. paštas: adomaitieneernesta@gmail.com
Institucija: Kaunokolegija
Adresas: Pramonės pr. 20, Kaunas
Telefono nr.: +370 60517362
Tyrimų kryptis: Socialiniai mokslai S007 Pedagogika M01

Tyrimo tematika, problematika, tikslas. Gebėjimą suvokti ir tinkamai išreikšti savo emocijas svarbu pradėti ugdyti jau ikimokykliniame amžiuje. Meninės veiklos glaudžiai siejasi su emocijomis, įvairūs raiškos būdai stimuliuoja pojūčius, suteikia įvairių potyrių. Tyrimo problema. Kaip ugdyti 4-5 metų amžiaus vaikų emocijų suvokimą ir raišką meninėje veikloje? Tyrimo tikslas. Atskleisti 4-5 metų amžiaus vaikų emocijų suvokimo ir raiškos ugdymo(si) galimybes meninėje veikloje.

Reikšminiai žodžiai: emocijos, emocijų suvokimas, emocijų raiška, ikimokyklinis amžius, meninė veikla, ugdymas(is)

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, apklausa žodžiu, kokybinė tyrimo duomenų analizė.

Rezultatai ir (arba) išvados. Meninės veiklos atlieka svarbų vaidmenį 4-5 metų amžiaus vaikų emocinės raiškos vystymesi. Įsitraukę į kūrybines užduotis vaikai gali pajusti platų emocijų spektrą. Emocijų išreiškimas per meną (vaizduote paremti žaidimai, šokis, piešimas) skatina vaikus būti jautresniais, emocišgesniais ir empatiškesniais. Emocijų išraiška ir jų išlaisvinimas meninių veiklų pagalba gerina vaikų savijautą, skatina atkreipti dėmesį ir suprasti kitų emocijas. Informantai renkasi skirtingus veiklos organizavimo būdus, tačiau efektyviausiu nurodo - meninę veiklą grupelėse, kuri skatina vaikus bendrauti, dalintis įspūdžiais, patirti įvairių emocijų, jas reikšti, valdyti. Pedagogai sutaria, kad privalu gebėti pritaikyti veiklą pagal vaikų poreikius ir esamą situaciją, modifikuoti veiklą ir skatinti vaikus bendrauti pasitelkiant meninės raiškos priemones. Nustatyta, kad dažniausiai pasirenkamos meninės veiklos - muzika, dailė ir šokis, rečiausiai – vaidyba.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Emocijos – svarbus asmeninio tobulėjimo elementas, nes jos modeliuoja pažinimo būdą, elgesį ir reakciją į pasaulį. Nuo gimimo iki penkerių metų formuojasi vaiko asmenybės pamatai, charakterio bruožai, gyvenimo modelis. Šis metas tinkamiausias ugdyti su jausmų sritimi susijusias vaiko raidos sritis: gebėjimą suvokti ir apibūdinti savo jausmus, emocijų valdymą, gebėjimą suprasti kitų žmonių jausmines būsenas. Emocijos ir meninė veikla turi glaudų ryšį. Vaikai, kurie užsiima meninėmis veiklomis, išmoksta įsiklausyti į savo jausmus. Stebėdami, diskutuodami ir kurdami, vaikai tyrinėja ne tik pojūčiais patirdami įvairias menines raiškas, bet ir kaupia savo emocijų žodyną, sužino apie emocijų įvairovę, jų raišką. Mokslinėje literatūroje dažnai sutinkamas meninės veiklos – dailės, kaip tinkamiausios priemonės emocijų raiškai, aptarimas. Tačiau meno šakų, raiškos priemonių yra kur kas daugiau. Pranešime aptariamas pagrindinių meno šakų poveikis ikimokyklinio amžiaus vaikų emocijų suvokimui ir raiškai. Pristatomas atliktas empirinis tyrimas ir jo pagrindu parengtas ugdomasis projektas gali būti įdomūs ir naudingi ikimokyklinio ugdymo pedagogams, siekiantiems tobulinti ugdymo praktiką.